

החדשות הרעות לגבי הורות הליקופטר: זה עובד

קל לגחך על הורים שמפגינים הורות-יתר ולבקר את האובססיה שלהם להצלחת ילדיהם, אבל מחקרים מראים שיש בזה מן האמת - ילדים להורים סמכותיים (לא רודניים), שמשקיעים בילדיהם, בעלי סיכויי הצלחה גדולים יותר בחיים

בני יורק טיימס 10.02.2019 22:11

לאחרונה פגשתי זוג הורים מטקסס, שבנם היה עדיין בחיתולים, בזמן שעיקר עיסוקם היה ניסיון להתקבל לפעוטון ששמו יצא כמוסד שמכין ילדים לאוניברסיטה בהצלחה מרובה. בני הזוג לא היו בטוחים שהתנהלותם נכונה. שניהם באו ממשפחות מהגרים והצליחו בבתי ספר ציבוריים והאמינו, באופן תיאורטי לפחות, שלכל הילדים מגיעה הזדמנות שווה בחיים. אבל כשזה הגיע לבנם, הם בכל זאת התאמצו מאוד לשלוח אותו לפעוטון המדובר, אם אכן יתקבל. בימינו קשה לוותר על הזדמנויות כאלה כשמדובר בילדים שלך.

הסיפור מוכר. פסיכולוגים, סוציולוגים ועיתונאים עסקו במשך יותר מעשור באבחון ובביקורת על הרגליהם של "הורי ההליקופטר" ואובססיית בתי הספר שלהם. לטענת המבקרים, הורות-יתר מביאה לעתים לתוצאות לא רצויות, לא לילדים ולא להורים. למשל, ילדים לחוצים שאינם מסוגלים לתפקד בכוחות עצמם כי ההורים שלהם עשו הכל בשבילם ו/או הורים שנעים בין תחושות אשם, חרדה ולחץ מתמיד.

אל מול הביקורת הזאת פורסם לאחרונה מחקר חדש, שמראה כי בעידן אי-השיוויון בו אנו חיים, הורות מסוג זה היא חיונית. זה המסר שמועבר בספר "אהבה, כסף והורות: כיצד הכלכלה מסבירה את הדרך בה אנו מגדלים את ילדינו", שכתבו מתיאס דופקה, מאוניברסיטת נורת'וסטרן, ופבריציו ציליבוטי, מאוניברסיטת ייל. ברור שבעבודה מאומצת בתחום גידול ילדים יש לעתים הפרזות חסרות היגיון, וקשה לדמיין כיצד היא מעוררת פרצי אושר אצל ההורים, אבל כשזה נעשה בדרך הנכונה - מדובר בהצלחה בעבור הילדים, לא רק בארה"ב, אלא גם במדינות עשירות אחרות ברחבי העולם. כך עולה מהספר.

הכותבים מסבירים שבשנות ה-70, כשאי-השיוויון היה בשפל, לא היה הבדל משמעותי בין שכרם של בעלי תואר לשכרם של חסרי תואר. ההורות הנוקשה הוחלפה בהורות מתירנית, שהעניקה לילדים חירויות רבות ופיקוח מועט. למה לבזבז 18 שנה בנדנד לילדים שישקדו ויצטיינו כשהגמול לא שווה את הטרחה? אבל אז הגיעו שנות ה-80 ואיתם נסיקה באי-השיוויון במדינות המערב, במיוחד בארה"ב, מה שהוביל לכך שהפער בין משכורות הצווארון הלבן לאלה של הצווארון הכחול גדל. ההורות המתירנית הוחלפה בהורות הליקופטר. הורים ממעמד הביניים והמעמד העליון, שלמדו בזמנם בבתי ספר ציבוריים ושיחקו כדורגל בשכונה אחר הצהריים, החלו לדחוף את ילדיהם הפעוטים לכיוון גני ילדים ב"מסלול מהיר לאוניברסיטה", לבדוק את שיעורי הבית שלהם ולשמש כנהגים המובילים אותם לפעילויות העשרה שונות.

ההורים האמריקאים הוסיפו לעצמם כ-12 שעות הורות שבועיות בהשוואה לשנות ה-70, וכך גם הורים בהולנד, ספרד, איטליה, קנדה ובריטניה - כולם הגבירו את את מאמצי ההורות שלהם. כשהורים מסוימים הבינו שדיבור עם פעוטות מפתח את מוחם, הם החלו לדקלם להם ללא הפסקה. ברוב המקרים שמובאים בספר של דופקה וציליבוטי, נראים מאמצי ההורות החדשה כיעילים. הם אומנם אינם יכולים להציג הוכחה נחרצת ליחסי סיבה ותוצאה בין ההורות הליקופטרית לבין הצלחת

ילדי ההליקופטר בחיים (לשם כך היה עליהם לחלק סגנונות הורות שונים בין משפחות מאותו מעמד ולהשוות ביניהם), אבל בניתוח תוצאות מבחני פיז"ה (מבחן ידע עולמי לבני 15), לצד דיווחי הצעירים וההורים על ההדדיות ביניהם - עולה שהורות נמרצת קשורה לציונים גבוהים.

ובכל זאת, ריחוף מתמיד מעל הילדים אינו מספיק. אם תעשו זאת כהורה רודני המנחית הוראות ומצפה מהילדים לציית, ולעיתים מכה את מי שאינם מצייתים, התועלת לא תהיה חד משמעית. לפי כותבי הספר, ההורים היעילים ביותר הם הסמכותיים. הם משתמשים בהיגיון כדי לשכנע את הילדים לפעול בדרך הטובה בעבורם. במקום ציות חד משמעי, הם שמים את הדגש על הסתגלות, פתרון בעיות ועצמאות — כישורים שסייעו לצאצאיהם במקומות עבודה עתידיים ובמצבים שאי אפשר אפילו לדמיין כעת. הילדים להורים הללו הם גם המצליחים ביותר כאשר מדובר בהשגת הגביע הקדוש של ההורות החדשה — תארים אקדמיים, שכיום יש להם גמול פיננסי עצום.

בעזרת נתונים שנאספו במשך שנים בעבור מחקר בקנה מידה ארצי בו לקחו חלק אלפי בני עשרה, מצאו הכותבים כי צאצאי הורים סמכותיים הצליחו יותר בלימודיהם באוניברסיטאות, בעיקר כאשר הושוו לצאצאי הורים רודניים. זאת גם כאשר נבדקו השכלת והכנסת ההורים והוצאו מהמשוואה. התועלת אינה רק אקדמית. מחקר בריטי קבע כי ילדים שגודלו בידי הורים סמכותיים בריאים יותר והערכה העצמית שלהם גבוהה יותר. לפי מחקר אחר, אמריקאי הפעם, הסיכון שילדים להורים סמכותיים ישתמשו בסמים קטן יותר, והם מרבים להשתמש באמצעי מניעה ביחס לחבריהם. אז למה לא כולם בוחרים להיות הורים סמכותיים, אם התוצאות כל כך חד משמעיות? לפי הכותבים, הורים דתיים, ללא קשר להכנסתם, יהיו בדרך כלל מהסוג הרודני המצפה לציית ומאמין בעונשים גופניים. להורים עניים, או ממעמד הפועלים, אין זמן פנוי לרחף מעל ילדיהם, או לממן פעילויות שונות ובתי ספר יקרים. הם מרגישים שעליהם להכין את ילדיהם לתעסוקה שעיקרה מעקב אחר נהלים, יותר מאשר פיתוח כישורי דיון.

אם כן, מי שיכולים להרשות לעצמם ריחוף הופכים את המצב לפחות שוויוני בעבור הדור הבא. בדומה לזוג מטקסס, לא קיימת על פי רוב התאמה לאידיאולוגיה התיאורטית שלהם (סוציאליזם, שוויון וכדומה) כשזה מגיע לילדיהם. בסקר "השבטים הנסתרים" (Hidden Tribes), שפורסם בשנה שעברה על ידי הארגון More in Common, משיבים שהעריכו ביטחון עצמי יותר מאשר צייתנות אצל ילדים, ויצירתיות יותר מאשר התנהגות טובה, קרי הורים סמכותיים ומתירנים - היו בין מצביעי הילרי קלינטון ב-2016. ההורים הרודניים נטו יותר להצביע לדונלד טראמפ.

כיוון שאין ככל הנראה גבול למה שהורים מוכנים לעשות למען ילדיהם, הצפי להורות אינו מזהיר. זו אך סיבה נוספת לבחור באנשים שיהפכו את אמריקה לשיוויונית יותר. רק אז אנו המבוגרים נוכל סוף סוף לא להכין שיעורי בית.

לכתבה של פמלה דרוקרמן ב"ניו יורק טיימס"